

ställas Riksdagens medlemmar, samt, därest så skulle befinnas nödigt till bestridande af kostnaderna härför, höja anslaget å andra hufvudtiteln till »skrifmaterialier och expenser, ved m. m.» med erforderligt belopp.

Stockholm den 27 januari 1911.

Rikard Hagberg.

Nr 211.

Af herr **Hagström m. fl.** i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anordnande af ny bostad åt landshöfdingen i Västernorrlands län.

I proposition nr 125 vid föregående års riksdag föreslog Kungl. Maj:t Riksdagen att till uppförande af en ny byggnad till bostad åt landshöfdingen i Västernorrlands län samt inredning af nuvarande landshöfdingebostaden till lokaler för länets landtmäterikontor m. m. bevilja sammanlagdt 225,000 kronor, samt att till plats för den nya byggnaden tomterna nr 351 och 352 i sjätte kvarteret i Härnösands stad måtte för statens räkning förvärfvas för ett pris af 20,000 kronor, hvilket senare belopp beräknades komma att inflyta vid försäljningen af till nuvarande landshöfdingebostad hörande terrass jämte uthus med tomt, som enligt stadsfullmäktiges i Härnösand beslut skulle komma att ingå i den för staden uppgjorda stadsplanen.

Denna proposition blef emellertid af Riksdagen afslagen, då det sänkades dels visshet om och vid hvilken tid stadsfullmäktiges beslut komme att träda i verkställighet, dels äfven säker kännedom om det pris, staten kunde påräkna för terrassen och uthuset med tillhörande

tomt, hvartill kom, att Riksdagen fann kostnaderna för uppförandet af den nya landshöfdingebostaden alltför höga. I sin skrivelse till Kungl. Maj:t uttalade därför Riksdagen sin önskan om en ny utredning i detta ärende, hvilken utredning jämväl borde omfatta en undersökning, huruvida det icke låte sig göra att genom inköp af privat person tillhörig fastighet för mindre kostnad bereda landshöfdingen i Västernorrlands län en lämplig bostad.

På grund af detta Riksdagens beslut har Kungl. Maj:t genom öfverintendentsämbetet, biträdt af fullmäktigen i riksbanken, herr Olof Jonsson, låtit verkställa den begärda utredningen, hvilken jämte däraf föranlett förslag återfinnes i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag under 19:de punkten af sjunde hufvudtiteln.

Enligt detta förslag skulle en å tomt nr 205 i Härnösands stads andra kvarter belägen, landssekreteraren m. m. K. Wik tillhörig villabyggnad af sten med tillhörande ekonomihus jämte fastighet, i areal innehållande 9,173,97 kvadratmeter, inköpas för ett pris af 60,000 kronor. Då emellertid nämnda villabyggnad icke hade den storlek eller inredning i öfrigt, som den af ålder en landshöfding åliggande representationsskyldighet påkallade, hade öfverintendentsämbetet låtit upprätta förslag till erforderliga till- och ombyggnadsarbeten, slutande på en kostnad af 115,000 kronor. Totalkostnaden för den nya landshöfdingebostaden skulle alltså komma att uppgå till tillhoppa 175,000 kronor eller 35,000 kronor mindre än genomförandet af det tidigare förslaget till uppförande af en helt och hållet ny landshöfdingebostad, inberäknadt förvärfvande af härför erforderligt tomtområde.

Den nya af Kungl. Maj:t i år föreslagna anordningen till lösande af bostadsfrågan för landshöfdingen i Västernorrlands län innebär alltså en nedsättning af det i fjol begärda anslaget för samma ändamål med ungefär 16 procent. Fråga är dock, om denna besparing kan anses så väsentlig, att den till fullo motiverar en anordning, som knappt kan vara tillfredsställande. Sålunda säger sig öfverintendentsämbetet näpneligen kunna anse den nu föreslagna lösningen af föreliggande fråga såsom den ur olika synpunkter lyckligaste. Och i afgifvet utlåtande öfver förslaget har landshöfdingen Bergenholtz anfört bland annat, att bostaden enligt förslaget komme att ligga på ganska stort afstånd från landstatshuset, hvilket för tjänstgöringen medförde vissa olägenheter, hvarjämte byggnaden icke erhöle det framskjutna läge inom staden, som kunde anses önskvärdt i fråga om en sådan offentlig byggnad.

Den ifrågavarande platsen, tomt nr 205 i stadens andra kvarter, har visserligen i och för sig ett vackert läge vid det s. k. södra sundet,

men den ligger dock i en utkant af staden, och den gata, som leder ditut, är ej någon orduad stadsgata i vanlig bemärkelse utan en backig väg, hvars grundbeskaffenhet gör den särskildt om hösten samt vid källossningen om våren mycket besvärlig och svårframkomlig.

En landshöfdingebostad tänker man sig väl i allmänhet böra vara någorlunda centralt belägen. Men skall den, såsom här är ifrågasatt, förläggas till en utkant af residensstaden och därtill i en stadsdel, som har mycket små utvecklingsmöjligheter, åtminstone under öfverskådlig tid, så bör härför finnas mera talande skäl än blott och bart den besparing, som ligger däruti, att kostnaderna för residenset nedbringas från 210,000 till 175,000 kronor. För öfrigt förefaller det oss, att en nybyggnad för ifrågavarande ändamål ej ens skulle behöfva uppgå till detta sistnämnda belopp.

Hvad som särskildt synes bidraga till att göra frågan svårlöst är den framtida användningen af det nuvarande landshöfdingeresidenset, sedan ny landshöfdingebostad blifvit uppförd. Kunde detta för statens räkning försäljas till fördelaktigt pris och försäljningssumman finge användas till den nya landshöfdingebostaden, skulle ju därigenom det därutöfver behöfliga nybyggnadsanslaget måhända ej obetydligt kunna nedbringas. Visserligen har det föreslagits, att länets landtmäterikontor skulle inrymmas i det gamla residenset. Men därför skulle erfordras en grundlig reparation och omändring af lokalerna, hvilken i Kungl. Maj:ts proposition i saken vid fjolårets riksdag upptogs till 35,000 kronor. Och då är det likväl blott en del af den gamla byggnaden, som för ändamålet skulle komma att behöfvas. Vid en nybyggnad af landshöfdingebostad skulle för öfrigt landtmäterikontoret måhända med ej mycket större kostnader än dessa kunna erhålla lämpliga lokaler i den nya byggnaden.

Därest det gamla residenset ej kan till fördelaktigt pris försäljas, skulle det möjligen utan alltför stora reparations- och ändringskostnader kunna användas för någon statsinstitution, som bättre än landtmäterikontoret kunde utnyttja det i byggnaden befintliga utrymmet. Såsom en sådan institution må exempelvis nämnas landsarkiv för Norrland. Kostnaden för byggnad till det norrländska landsarkivet upptogs i en Kungl. Maj:ts proposition under åttonde hufvudtiteln vid 1907 års riksdag till 210,000 kronor, och sannolikt måste med de prisstegringar, som sedan dess på skilda områden förekommit, denna summa numera snarare ökas än minskas. Skulle emellertid det nuvarande länsresidenset i öfrigt lämpa sig till norrländskt landsarkiv, torde det kunna apteras härtill för väsentligt mindre kostnad än den nu nämnda summan. Alla

skäl synas oss tala för att en ytterligare utredning måtte komma till stånd, af hvilken det tilläfsventyrs skulle kunna framgå, huruvida icke på denna väg den förevarande frågan kunde erhålla en nöjaktig lösning, i och med det att i ett sannolikt snart kommande anslagskraf för ett norrländskt arkiv en nedsättning kunde ske, som vore mera värdefull än den ringa besparing af 35,000 kronor, hvilken ligger i skillnaden mellan den beräknade kostnaden i fjol och i år för uppförande af en ny landshöfdingebostad i Härnösand.

På grund af det ofvan anförda få vi alltså föreslå,

att Riksdagen med afslag af Kungl. Maj:ts proposition i punkt 19 under sjunde hufvudtiteln måtte anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta verkställa förnyad utredning beträffande dels uppförande å centralt belägen tomt i Härnösand af ett nytt länsresidens, eventuellt innehållande jämväl landtmäterikontor, dels i samband därmed det gamla länsresidensets apterande för annat statsändamål eller försäljning af detsamma, samt därefter till Riksdagen inkomma med det förslag, som af en sådan utredning kan föranledas.

Stockholm den 27 januari 1911.

A. J. Hagström.

S. H. Kvarnzelius.

C. J. Öberg.

C. G. Thor.

Z. Åslund.

Sixten Mogren.

J. Lindgren.

Joh. Norlén.

Robert Karlsson.